Cuntas Leithreasa 2018

Vóta 40

Leanaí agus Gnóthaí Óige

Réamhrá

Mar Oifigeach Cuntasaíochta do Vóta 40, tá dualgas orm an Cuntas Leithreasa bliantúil a ullmhú don Vóta, agus an Cuntas a chur faoi bhráid an Ard-Reachtaire Cuntas agus Ciste chun é a iniúchadh.

De réir an cheanglais seo, tá an cuntas faoi iamh ullmhaithe agam faoin méid caite sa bhliain dar chríoch 31 Nollaig 2018 le haghaidh thuarastail agus chostais Oifig an Aire Leanaí agus Gnóthaí Óige, le haghaidh seirbhísí áirithe a riarann an Oifig sin, agus le haghaidh íocaíocht deontas lena n-áirítear deontais áirithe faoi scéimeanna atá faoi uasteorainn airgid thirim.

Cuirtear an táirgeacht chaiteachais i gcomparáid leis na suimeanna a dheonaigh Dáil Éireann faoin Acht Leithreasa 2018, lena n-áirítear an méid a d'fhéadfaí a úsáid mar leithreasaí-i-gcabhair de chaiteachais don bhliain.

Tá barrachas de €16.102 milliún faoi dhliteanas é a ghéilleadh don Státchiste.

Is cuid den Chuntas é an Ráiteas faoi na Polasaithe Cuntasaíochta agus Prionsabail agus Nótaí 1 go 6.

Ráiteas faoi na Polasaithe agus Prionsabail Chuntasaíochta

Tá na polasaithe agus prionsabail chaighdeánacha chuntasaíochta le haghaidh táirgeadh cuntas leithreasa mar atá leagtha síos ag an Roinn Caitheachais Phoiblí agus Athchóirithe i gCiorclán 24/2018 curtha i bhfeidhm nuair a bhí an cuntas á ullmhú ach amháin an méid seo a leanas.

Dímheas

Tá an Campas Coinneála Leanaí i mBaile an Oibricigh dílsithe san Aire agus san áireamh i sócmhainní caipitil mar thalamh agus foirgnimh. Déantar foirgnimh a dhímheas ag ráta 2% sa bhliain de réir méid chothroim thar a saolré fhónta mheasta. Ní dhéantar talamh a dhímheas. Déantar mótarfheithiclí a dhímheas thar chúig bliana ag ráta 20% sa bhliain.

Íocaíochtaí le Pobal

Déantar cistí a réamhíoc le Pobal i ndáil le soláthar seirbhísí áirithe ar bhonn gníomhaireachta. Tugann Pobal cistí nach dteastaíonn (e.g. mar gheall ar éileamh níos ísle ná mar a raibh súil leis) ar ais don Roinn. Déantar an glanmhéid a réamhíoctar le Pobal sa bhliain a mhuirearú i gcoinne na bhfo-cheannteideal ábhartha sa bhliain (féach Nóta 6.1).

Ráiteas faoi Rialú Inmheánach Airgeadais

Freagracht as an gcóras um rialú inmheánach airgeadais

Mar Oifigeach Cuntasaíochta, admhaím an fhreagracht atá orm a chinntiú go bhfuil córas éifeachtach um rialú inmheánach airgeadais á chothú agus á fheidhmiú ag an Roinn.

Tá an fhreagracht seo á feidhmiú i gcomhthéacs na n-acmhainní atá ar fáil dom agus mo chuid oibleagáidí eile mar Ard-Rúnaí. Lena chois sin, ní féidir le haon chóras um rialú inmheánach airgeadais ach dearbhú réasúnach seachas dearbhú absalóideach a sholáthar go bhfuil sócmhainní á gcosaint, idirbhearta údaraithe agus taifeadta go cuí, agus go bhfuil earráidí nó mírialtachtaí ábhartha á gcosc nó go mbeidís á mbrath go tráthúil. Is próiseas leanúnach é an córas um rialú inmheánach airgeadais a chothú agus déantar athbhreithniú leanúnach ar an gcóras agus a éifeachtúlacht.

Cuirtear seirbhísí áirithe ar fáil don Roinn ar bhonn seirbhísí comhroinnte.

Tá mo chuid freagrachtaí comhlíonta agam i ndáil le ceanglais na gComhaontuithe Leibhéal Seirbhíse idir an Roinn seo agus an Roinn Sláinte maidir le seirbhísí áirithe airgeadais agus comhroinnte TF a sholáthar, agus an Oifig Náisiúnta um Sheirbhísí Comhroinnte maidir le Seirbhísí Comhroinnte AD agus Párolla a sholáthar. Chomh maith leis sin, tá mo chuid freagrachtaí comhlíonta agam faoi nósanna imeachta airgeadais poiblí maidir le seirbhísí airgeadais atá á soláthar ag an Roinn Dlí agus Cirt agus Comhionannais maidir le Campas Coinneála Leanaí Bhaile an Oibricigh.

Braithim ar litir dearbhaithe ó gach Oifigeach Cuntasaíochta sa Roinn Sláinte, sa Roinn Dlí agus Cirt agus Comhionannais, san Oifig Náisiúnta um Sheirbhísí Comhroinnte, go bhfuil na rialuithe cuí á bhfeidhmiú sa soláthar seirbhísí comhroinnte don Roinn seo.

Riarann Pobal roinnt clár thar ceann na Roinne, cláir luathbhlianta agus cláir do dhaoine óga ina measc. I 2018, rinneadh maoiniú arbh fhiú €513 milliún é a réamhíoc le Pobal maidir leis seo (Nóta 6.1).

Tá an caidreamh idir an Roinn agus Pobal á rialú ag comhaontú leibhéal seirbhíse (CLS) uileghabhálach. Cumhdaíonn an CLS reatha an tréimhse ó 1 Meán Fómhair 2017 go dtí deireadh 2022.

Seo a leanas an seasamh atá ann maidir leis an timpeallacht rialaithe airgeadais, creat na nósanna imeachta riaracháin, tuairisciú bainistíochta agus iniúchadh inmheánach.

Timpeallacht rialaithe airgeadais

Deimhním gur ann do thimpeallacht rialaithe a áirítear inti na gnéithe seo a leanas.

- Tá freagrachtaí airgeadais sannta ag leibhéal bainistíochta le cuntasacht chomhfhreagrach.
- Tá socruithe tuairiscithe bunaithe ag gach leibhéal ina bhfuil freagracht as bainistíocht airgeadais sannta.
- Tá nósanna imeachta foirmiúla bunaithe chun teipeanna rialaithe suntasacha a thuairisciú agus chun gníomh ceartaitheach cuí a chinntiú.
- Tá Coiste Iniúchta ann chun comhairle a chur orm le linn dom mo chuid freagrachtaí don chóras um rialú inmheánach airgeadais a chomhlíonadh.
- Tá nósanna imeachta le haghaidh gach príomhphróiseas gnó doiciméadaithe.
- Tá córais bunaithe chun na sócmhainní a chosaint.
- Síníonn an fhoireann bainistíochta sinsearach Ráiteas faoi Rialú Inmheánach Airgeadais maidir lena réimsí freagrachta féin. Tá na ráitis seo ar fáil domsa, mar Oifigeach Cuntasaíochta, nuair a bhíonn an Cuntas Leithreasa á thabhairt chun críche agam.

Rialuithe riaracháin agus tuairisciú bainistíochta

Deimhním go bhfuil creat nósanna imeachta riaracháin agus tuairisciú bainistíochta rialta bunaithe lena n-áirítear deighilt dualgas agus córas tarmligin agus cuntasachta. Áirítear na gnéithe seo a leanas sa mhéid sin.

- Tá córas buiséadaithe cuí bunaithe le buiséad bliantúil a bhfuil athbhreithniú leanúnach á dhéanamh ag an bhfoireann bainistíochta sinsearach air.
- Déanann an fhoireann bainistíochta sinsearach athbhreithnithe rialta ar thuairiscí tréimhsiúla agus bliantúla airgeadais a thugann léargas ar fheidhmíocht airgeadais i gcomparáid le réamhaisnéisí.
- Tá córas bainistíochta riosca i bhfeidhm sa Roinn.
- Tá córais ann atá dírithe ar shlándáil na gcóras TFC a chinntiú.
- Tá treoirlínte infheistíochta caipitil cuí agus smachta foirmiúla bainistíochta tionscadail forbartha.
- Cinntíonn an Roinn go bhfuil leagtar an bhéim iomchuí ar an dea-chleachtas chun ceannacháin a dhéanamh agus go bhfuil nósanna imeachta i bhfeidhm lena chinntiú go gcomhlíontar na treoirlínte ábhartha go léir. Tá an Roinn comhlíontach seachas eisceacht amháin, agus tá sé sin sonraithe i mo thuairisceán bliantúil maidir le Ciorclán 40/2002. Bhain conradh arbh fhiú thart ar €25,000 é le haitheantas breitheanna a cláraíodh go neamhdhleathach agus leis an gceanglas obair imscrúdaithe bhreise a thionscnamh chun déanamh amach cé chomh mór agus is féidir leis an gceist seo a bheith. Bhí saineolaí neamhspleách ó lasmuigh den Stát ag teastáil láithreach ball, agus sna himthosca sin ní raibh sé indéanta tabhairt faoi phróiseas iomaíoch.

Iniúchadh inmheánach agus coiste iniúchta

Deimhním go bhfuil feidhm iniúchta inmheánaigh ag an Roinn le pearsanra atá oilte go cuí, a fheidhmíonn de réir cairt scríofa atá formheasta agam. Tá obair na feidhme a eascraíonn as an anailís atá déanta ar na rioscaí airgeadais a bhfuil an Roinn neamhchosanta orthu agus a pleananna bliantúla iniúchta inmheánaigh, formheasta agamsa, bunaithe ar an anailís seo. Tá sé mar aidhm leis na pleananna seo na príomhrialuithe a chumhdach ar bhonn atrátha thar thréimhse réasúnta. Déanaimse agus an Coiste Iniúchta athbhreithniú tréimhsiúil ar an bhfeidhm iniúchta inmheánaigh.

Feidhmíonn an tAonad Iniúchta Inmheánaigh faoi threoir agus rialú an Choiste Iniúchta agus an Ard-Rúnaí. Buailim le Ceann an Iniúchta Inmheánaigh agus le Cathaoirleach an Choiste Iniúchta go tréimhsiúil. Tá miontuairiscí agus tuarascáil bhliantúil an Choiste Iniúchta ina n-ábhar plé ag Bord Bainistíochta na Roinne.

I dteannta le soláthar foirne buan Aonad an Iniúchta Inmheánaigh, tá conradh le haghaidh seirbhísí iniúchta inmheánaigh le conraitheoir seachtrach ag tacú leis an bhfeidhm iniúchta. I rith 2018, rinneadh 14 athbhreithniú iniúchta inmheánaigh. Astu seo, luadh tuairim de ‘dearbhú réasúnach’ le hocht n-athbhreithniú agus luadh tuairim de ‘dearbhú teoranta’ le ceithre athbhreithniú. Ina theannta sin, níorbh ghá tuairim ar leibhéal dearbhaithe a lua le dhá cheann de na tuarascálacha. Tá nósanna imeachta bunaithe agam lena chinntiú go ndéantar obair leantach ar thuarascálacha agus ar mholtaí fheidhm an iniúchta inmheánaigh.

Creat riosca agus rialaithe

Tá córas bainistíochta riosca curtha chun feidhme ag an Roinn a shainaithníonn agus a thuairiscíonn príomhrioscaí agus na gníomhaíochtaí bainistíochta atá á ndéanamh chun dul i ngleic leo agus, a mhéid agus is féidir, na rioscaí seo a mhaolú.

Tá clár rioscaí bunaithe ina sainaithnítear na príomhrioscaí atá os comhair na Roinne agus tá siad seo sainaitheanta, measta agus grádaithe de réir a suntais. Déanann an Coiste Riosca an clár a athbhreithniú agus a nuashornú gach ráithe. Úsáidtear toradh na measúnuithe seo chun acmhainní a phleanáil agus a leithdháileadh lena chinntiú go bhfuil rioscaí á mbainistiú ag leibhéal inghlactha.

Sonraítear sa chlár rioscaí na rialuithe agus gníomhartha a theastaíonn chun rioscaí a mhaolú agus sanntar freagracht as feidhmiú rialuithe do bhaill foirne ar leith.

Rinneadh athbhreithniú iniúchta inmheánaigh ar an gcreat riosca agus rialaithe i 2018 agus rinneadh tuairim de ‘Dearbhú Réasúnach’ maidir le leordhóthanacht na socruithe bainistíochta riosca.

Monatóireacht agus athbhreithniú leanúnach

Tá nósanna imeachta foirmiúla bunaithe le haghaidh próisis rialaithe monatóireachta, agus cuirtear easnaimh rialaithe in iúl dóibh siúd atá freagrach as gníomh ceartaitheach a dhéanamh agus don fhoireann bainistíochta agus don Bhord Bainistíochta, áit ar cuí, go tráthúil. Deimhním go bhfuil príomhrioscaí agus rialuithe gaolmhara sainaitheanta agus go bhfuil próisis bunaithe chun monatóireacht a dhéanamh ar fheidhmiú na bpríomhrialuithe agus go ndéantar aon easnaimh shainaitheanta a thuairisciú.

Athbhreithniú ar éifeachtúlacht

Deimhním go bhfuil nósanna imeachta ag an Roinn chun monatóireacht a dhéanamh ar éifeachtúlacht a nósanna imeachta bainistíochta riosca agus rialaithe. Tá monatóireacht agus athbhreithniú na Roinne ar éifeachtúlacht an chórais de rialuithe airgeadais inmheánacha bunaithe ar obair na n-iniúchóirí inmheánacha agus seachtracha agus an fhoireann bainistíochta sinsearach laistigh den Roinn atá freagrach as forbairt agus cothabháil an chreat rialaithe airgeadais inmheánaigh.

Saincheisteanna a bhaineann le rialú inmheánach airgeadais

Tarraingíodh aird ar roinnt saincheisteanna rialaithe airgeadais inmheánaigh i dtuarascálacha iniúchta inmheánaigh i rith 2018. Ní raibh ach ‘dearbhú teoranta’ luaite le ceithre chinn acu. Áirítear i measc saincheisteana ar tarraingíodh aird orthu agus bearta ceartaitheacha a cuireadh i bhfeidhm.

Próiseas soláthair

Rinneadh ceithre mholadh ardtosaíochta i dtuarascáil iniúchta inmheánaigh i Meitheamh 2018 maidir leis na próisis soláthair laistigh den Roinn a raibh tuairim de ‘dearbhú teoranta’ mar thoradh orthu. Áiríodh i measc na moltaí ardtosaíochta feabhsúcháin ar chothabháil chlár rioscaí láraithe na Roinne agus plean corparáideach soláthair a fhorbairt. Glacadh leis na moltaí ar fad agus tá siad á gcur chun feidhme.

Comhaontú leibhéal seirbhís — luath bhlianta

Measadh i dtuarascáil iniúchta inmheánaigh i Meán Fómhair 2018 cibé an raibh nó nach raibh comhaontuithe leibhéal seirbhíse (CLSanna) scríofa i bhfeidhm a chiallaigh go raibh comhlachtaí seachtracha ag soláthar clár nó seirbhísí eile thar ceann na Roinne maidir le maoiniú seirbhísí luathbhlianta. Cé gur aithníodh go bhfuil CLS uileghabhálach bunaithe le

Pobal, moladh gur cheart fo-Chomhaontú Leibhéal Seirbhíse a bhunú do gach clár. Tá tús curtha ag an Roinn leis an bpróiseas seo agus tá obair ar siúl ar bhonn tosaíochta.

Comhaontú leibhéal seirbhíse — socruithe coimisiúnaithe maidir le heagraíochtaí agus seirbhísí don óige

Measadh i dtuarascáil iniúchta inmheánaigh i Meán Fómhair 2018 cibé an raibh nó nach raibh comhaontuithe bunaithe le Boird Oideachais agus Oiliúna (BOOanna) a sholáthraíonn cláir nó seirbhísí eile thar ceann na Roinne maidir le maoiniú eagraíochtaí agus seirbhísí don óige. Moladh go ndéanfaí CLSanna a dhréachtú le gach BOO ar bhonn práinne. Leanadh le rannpháirtíocht shuntasach leis na BOOanna ina dhiaidh sin, agus tá CLS i bhfeidhm le gach BOO anois.

Leanúnachas gnó agus bainistíocht theicniúil athshlánaithe ó thubaiste

Sainaithníodh i dtuarascáil iniúchta inmheánaigh i Nollaig 2018 cúig mholadh mheántosaíochta a raibh tuairim de 'dearbhú teoranta' mar thoradh leo bunaithe ar rialuithe leanúnachais ghnó agus athshlánaithe ó thubaiste a bheith ann agus a n-éifeachtúlacht oibríochtúil. Ar aon dul le moltaí an iniúchta, déanfar measúnú riosca mionsonraithe ag deireadh na bliana. Ina dhiaidh sin, déanfar anailís tionchair gnó agus forbrófar plean leanúnachais gnó. Chomh maith leis sin, tá sé beartaithe athstruchtúrú bunúsach ar an mbonneagar TF agus córais tacaíochta a chur i bhfeidhm sa Roinn i rith 2019.

Seirbhís na hÉireann um cheartas i leith an aosa óig

I rith 2018, sainaithníodh teip rialaithe maidir le haisghabháil tuarastail i ndáil le ball foirne a bhí ar iasacht ó Champas Coinneála Leanaí Bhaile an Oibricigh le heagraíocht sheachtrach. Tá plé maidir leis an aisghabháil ag leanúint ar aghaidh leis an eagraíocht sheachtrach. Tá an tsuim i gceist cothrom le €500,000.

Luathbhlianta — comhlíonadh le rialacha an chláir

I láthair na huaire, tá an Roinn i mbun seacht gclár luathfhoghlama agus cúram (ELC) agus cúram ar aois scoile (SAC) bunaithe ar éileamh a riar, trí fhóirdheontais uilíocha agus spriocdhírithe a chur ar fáil. I 2018, bhí an méid iomlán maoinithe i gceist cothrom le €495 milliún.

Gné bhunúsach de rialachas iomlán na scéimeanna ELC agus SAC é comhlíonadh le rialacha an chláir agus sainaithníodh roinnt saincheisteanna rialaithe i 2018 arís. Ábhar imní le blianta beaga anuas é leordhóthanacht na rialuithe agus is fianaise é seo ar dhearadh agus ar shainiúlacht rialacha na scéimeanna bunaidh. Ina theannta sin, tá saincheisteanna oidhreachta le tabhairt faoi deara i measc soláthraithe pobail cúraim leanaí seachbhrabúsacha, a raibh maoiniú á fháil ag go leor acu roimhe seo faoi shamhail deontais soláthar foirne agus bhí deacrachtaí ag go leor acu dul in oiriúint don mhodh íocaíochta bunaithe ar thinreamh leanaí. Chomh maith leis sin, baineann go leor de na saincheisteanna oidhreachta leis an scéim um chúram leanaí (CLP) atá i bhfeidhm i limistéir faoi mhíbhuntáiste den chuid is mó, limistéir ina bhfuil na patrúin tinrimh níos neamhrialta.

I dtimthriall 2017/18 (Samhain 2017 go dtí Lúnasa 2018), glacadh leis go raibh thart ar 16% de na conarthaí ar ndearnadh athbhreithniú orthu neamhchomhlíontach go suntasach. I dtimthriall 2018/2019, thosaigh an Roinn ag díriú ar na réimsí is mó ar bhain riosca leo chomh fada is a bhain le maoiniú Státchiste, agus díríodh go príomha ar thaifid tinrimh. Cuireadh acmhainní breise ar fáil sa Roinn agus i bPobal. Mar thoradh ar an ngníomhaíocht seo, glacadh leis go raibh thart ar 31% de na conarthaí a ndearnadh athbhreithniú orthu i 2018/19 (Deireadh Fómhaire 2018 go Meitheamh 2019) neamhchomhlíontach go suntasach. Bheifí ag súil leis an méadú ar neamhchomhlíonadh suntasach mar go rabhthas ag díriú ar na réimsí ar bhain an méid is mó riosca leo.

Tá sé beartaithe tuilleadh feabhsuithe a dhéanamh. Leanadh le tuilleadh cuairteanna, a chumhdaíonn gach scéim, i rith thimhthriall 2018/19 agus leagfar béim ar chonarthaí agus ar sheirbhísí ardluacha a bhfuil stair de neamhchomhlíonadh le rialacha cláir acu. Lena chois sin, ba cheart go mbeadh an Scéim Náisiúnta Cúraim Leanaí ar cuireadh tús léi ag deireadh 2019 mar bhonn le feabhas suntasach a chur ar an staid trí chéile maidir le rialachas agus comhlíonadh soláthraithe le rialacha scéime.

Ag deireadh 2018, thaifead próiseas bainistíochta fiachais iarmhéid féichiúnaithe de €5.1 milliún le haghaidh gach clár de chuid RLGÓ. Áirítear anseo cláir seachas ELC agus SAC. Baineann thart ar €3.0 milliún (60%) de seo le tionscadail chaipitil stairiúla a bhaineann leis an tréimhse idir 2000-2010. Glacann Pobal leis go bhfuil breis is €1.0 mhilliún den fhiachas seo do-athfhála mar gheall ar roinnt cúiseanna oibríochtúla, lena n-áirítear nach bhfuil roinnt soláthraithe i mbun gnó níos mó. Tá dlús curtha ag an Roinn leis an bplé le Pobal agus é mar aidhm modheolaíocht a fhorbairt chun déileáil leis an bhfiachas seo agus táthar ag súil go mbeidh siad in ann é seo a dhéanamh faoi dheireadh 2019.

Ullmhú an chuntais leithreasa

Sainaithníodh roinnt earráidí cuntasaíochta san iniúchadh a rinneadh ar Chuntas Leithreasa 2018 a cuireadh faoi bhráid an Ard-Reachtaire Cuntas agus Ciste (C&AG) i Márta 2019. Chiallaigh sé seo go raibh sé riachtanach athbhreithniú a dhéanamh ar iontrálacha cuntasaíochta agus ar rialuithe gaolmhara. Sainaithníodh i rith an athbhreithnithe roinnt teipeanna rialaithe, go háirithe chomh fada is a bhain le roinnt íocaíochtaí agus coigeartuithe dheireadh na bliana. Chomh maith leis sin, sainaithníodh i rith an athbhreithnithe an gá atá leis an mbealach a bhfuil taifid a bhaineann le hiontrálacha cuntasaíochta á gcoimeád chun críocha iniúchta.

Dá bharr sin, rinneadh glanchoigeartú de €54,029 ar fhigiúr géillte an Státchiste i gcomparáid le figiúr géillte bhunaidh an Státchiste, agus coigeartú ar iarmhéid an ghlanmhaoinithe Státchiste. Dá réir sin, tá an Cuntas athshínithe agam agus tá nósanna imeachta feabhsaithe maidir le rialuithe cuntasaíochta agus coimeád taifead á mbunú.

Fergal Lynch
Oifigeach Cuntasaíochta
An Roinn Leanaí agus Gnóthaí Óige

23 Meán Fómhair 2019

Ard-Reachtaire Cuntas agus Ciste

Tuarascáil le cur faoi bhráid Thithe an Oireachtais

Vóta 40 Leanaí agus Gnóthaí Óige

Tuairim ar an gcuntas leithreasa

Tá iniúchadh déanta agam ar an gcuntas leithreasa do Vóta 40 Leanaí agus Gnóthaí Óige don bhliain dar chríoch 31 Nollaig 2018 faoi alt 3 d'Acht an Ard-Reachtaire Cuntas agus Ciste (Leasú) 1993.

I mo thuairimse,

- léirítear go cuí sa chuntas leithreasa na fáltais agus an caiteachas a bhain le Vóta 40 Leanaí agus Gnóthaí Óige don bhliain dar chríoch 31 Nollaig 2018
- ullmhaíodh an cuntas leithreasa san fhoirm a d'ordaigh an tAire Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe.

Bonn faoin tuairim

Rinne mé m'iniúchadh ar an gcuntas leithreasa de réir na gCaighdeán Idirnáisiúnta maidir le hIniúchóireacht arna fhógairt ag an Eagraíocht Idirnáisiúnta Uasfhoras Iniúchóireachta. Tá cur síos déanta ar na freagrachtaí atá orm faoi na caighdeáin sin san *Réamhrá leis na Cuntais Leithreasa*. Níl baint ná páirt agam le Leanaí agus Gnóthaí Óige agus tá na freagrachtaí eitice eile atá orm de réir na gcaighdeán comhlíonta agam.

Creidim gur leor agus gur cuí an fhianaise iniúchta a fuair mé le bonn a chur faoi mo thuairim.

Tuairisc ar an ráiteas faoi rialú inmheánach airgeadais, agus ar nithe eile

Chuir an tOifigeach Cuntasaíochta ráiteas faoi rialú inmheánach airgeadais i láthair i dteannta an chuntais leithreasa. Tá cur síos déanta ar na freagrachtaí atá orm le tuairisciú ar an bhfaisnéis atá sa ráiteas, agus ar nithe eile a dtuairiscím orthu de réir eisceachta, san *Réamhrá leis na Cuntais Leithreasa.*

Cláir cúram leanaí luathbhlianta agus oideachais

Déantar athbhreithniú i gCaibidil 16 de mo thuarascáil ar chuntais na seirbhíse poiblí le haghaidh 2018 ar mhaoirseacht na Roinne ar an riarachán atá á dhéanamh ag Pobal ar chláir mhaoinithe luathfhoghlama agus cúram leanaí sa tréimhse 2015 – 2018, na rialuithe a bhaineann le híocaíochtaí agus cáilíocht, agus meastóireacht na Roinne ar éifeachtacht na gclár.

Seamus MacCárthaigh
Ard-Reachtaire Cuntas agus Ciste

26 Meán Fómhair 2019

Vóta 40 Leanaí agus Gnóthaí Óige

Cuntas Leithreasa 2018

				2018	2017
		Soláthar sna meastacháin		**Táirgeacht**	**Táirgeacht**
		€000	**€000**	**€000**	**€000**
	Caiteachas cláir				
A	Clár Tacaíochta Leanaí agus Teaghlaigh				
	Méid bunaidh	786,298			
	Méid forlíontach	(992)			
			785,306	784,712	739,591
B	Cláir Earnála do Leanaí agus Daoine Óga				
	Méid bunaidh	567,896			
	Méid forlíontach	23,699			
			591,595	577,257	488,352
C	Clár Polasaí agus Reachtaíochta				
	Méid bunaidh	29,117			
	Méid forlíontach	(2,493)			
			26,624	24,885	22,041
	Ollchaiteachas				
	Méid bunaidh	1,383,311			
	Méid forlíontach	20,214			
			1,403,525	**1,386,854**	**1,249,984**
	Asbhaint				
D	**Leithreasaí-i-gcabhair_**				
	Méid bunaidh	27,301			
	Méid forlíontach	(2,786)			
			24,515	**23,946**	**21,024**
	Glanchaiteachas				
	Méid bunaidh	1,356,010			
	Méid forlíontach	23,000			
			1,379,010	**1,362,908**	**1,228,960**

Barrachas le géilleadh

Tá barrachas an mhéid a cuireadh ar fáil sa bhreis ar an nglanmhéid faoi dhliteanas é a ghéilleadh don Státchiste.

	2018	2017
	€	€
Barrachas le géilleadh	**16,101,819**	**58,704,416**

Fergal Lynch
Oifigeach Cuntasaíochta
An Roinn Leanaí agus Gnóthaí Óige

23 Meán Fómhair 2019

Nótaí a ghabhann leis an gCuntas Leithreasa

Nóta 1 Ráiteas faoi Chostas Oibriúcháin 2018

		2018	2017
	€000	€000	€000
Costas cláir		1,370,412	1,237,392
Pá		13,869	11,048
Neamhphá		2,573	1,544
Ollchaiteachas		**1,386,854**	**1,249,984**
Asbhaint			
Leithreasaí-i-gcabhair		**23,946**	**21,024**
Glanchaiteachas		**1,362,908**	**1,228,960**
Athruithe ar shócmhainní caipitil			
Airgead tirim ceannachán	(2,783)		
Caillteanais ar dhiúscairtí	208		
Dímheas	1,379		
		(1,196)	891
Athruithe ar ghlansócmhainní reatha			
Laghdú ar fhabhruithe deiridh	(1,320)		
Laghdú ar stoc	17		
		(1,303)	6,366
Caiteachas díreach		**1,360,409**	**1,236,217**
Caiteachas iompartha áit éigin eile			
Glanchaiteachas seirbhísí comhghuaillíocha (nóta 1.1)		7,756	6,799
Glanchostas cláir		**1,368,165**	**1,243,016**

1.1. Glanchaiteachas seirbhísí comhghuaillíocha

Áirítear sa ghlanchaiteachas seirbhísí comhghuaillíocha na méideanna measta seo a leanas i ndáil le Vóta 40 iompartha áit éigin eile, glan ar chostais seirbhísí comhroinnte cionroinnte ar Vótaí eile.

	2018	2017
	€000	€000
Vóta 9 Oifig na gCoimisinéirí Ioncaim	90	105
Vóta 12 Aoisliúntas agus Liúntais Scortha	1,005	774
Vóta 13 Oifig na nOibreacha Poiblí	6,583	5,841
Vóta 18 Oifig Náisiúnta um Sheirbhísí Comhroinnte	70	79
Lárchiste – Pinsin aireachta	8	—
	7,756	**6,799**

Nóta 2 Ráiteas ar Staid Airgeadais amhail an 31 Nollaig 2018

	Nóta	2018	2017
		€000	€000
Sócmhainní caipitil	2.2	**56,817**	**55,607**
Sócmhainní reatha			
Stoic	2.4	6	23
Réamhíocaíochtaí		3,697	2,221
Iarmhéideanna dochair eile	2.5	6,577	845
Sócmhainní reatha iomlána		10,280	3,089
Lúide dliteanais reatha			
Banc agus airgead tirim	2.3	5,263	(492)
Costais fabhraithe		571	415
Iarmhéideanna sochair eile	2.6	897	1,136
Glanmhaoiniú Státchiste dlite	2.7	417	201
Dliteanais reatha iomlána		7,148	1,260
Glansócmhainní reatha		**3,132**	**1,829**
Glansócmhainní		**59,949**	**57,436**
Ionadaithe ag:			
Cuntas maoinithe stáit	2.1	**59,949**	**57,436**

2.1 Cuntas maoinithe stáit

	Nóta		2018	2017
		€000	€000	€000
Iarmhéid ar 1 Eanáir			57,436	64,652
Coigeartú			14	41
Eisíocaíochtaí ón Vóta				
Soláthar sna meastacháin	Cuntas	1,379,010		
Barrachas le géilleadh	Cuntas	(16,102)		
Glanvóta			1,362,908	1,228,960
Caiteachas (airgead tirim) iompartha áit éigin eile	1.1		7,756	6,799
Glanchostas cláir	1		(1,368,165)	(1,243,016)
Iarmhéid ar 31 Nollaig			**59,949**	**57,436**

2.2 Sócmhainní caipitil

	Talamh agus foirgnimh	Trealamh oifige	Troscán, feistis agus mótarfheithiclí	Iomlán
	€000	€000	€000	€000
Ollsócmhainní				
Costas nó luacháil ar 1 Eanáir 2018	57,581	844	765	59,190
Coigeartuithe	—	14	—	14
Breiseanna	1,892	183	708	2,783
Diúscairtí	—	(233)	(674)	(907)
Costas nó luacháil ar 31 Nollaig 2018	59,473	808	799	61,080
Dímheas carntha				
Iarmhéid tosaigh ar 1 Eanáir 2018	2,278	720	585	3,583
Dímheas don bhliain	1,189	81	109	1,379
Dímheas ar dhiúscairtí	—	(224)	(475)	(699)
Dímheas carnach ar 31 Nollaig 2018	3,467	577	219	4,263
Glansócmhainní ar 31 Nollaig 2018	**56,006**	**231**	**580**	**56,817**
Glansócmhainní ar 31 Nollaig 2017	55,303	124	180	55,607

2.3 Banc agus airgead tirim

ag 31 Nollaig	2018	2017
	€000	€000
Iarmhéideanna PMG	(5,264)	484
Iarmhéideanna bainc eile	1	8
	(5,263)	**492**

2.4 Stoic

ag 31 Nollaig	2018	2017
	€000	€000
Stáiseanóireacht	6	17
Tomhaltáin TF	—	6
	6	**23**

2.5 Iarmhéideanna dochair eile

ag 31 Nollaig	2018	2017
	€000	€000
Airleacain chuig OPW	191	776
Tuarastail forchúitithe	112	61
Caiteachas taistil forchúitithe	13	6
Caiteachas forchúitithe na scéime saorthaistil	57	—
Míreanna fionraí dochair eile	6,204	2
	6,577	**845**

2.6 Iarmhéideanna sochair eile

ag 31 Nollaig	2018	2017
	€000	€000
Méideanna dlite don Stát		
Seirbhísí Gairmiúla Cánach Siarchoinneálaí	65	42
Cáin Bhreisluacha	368	436
Ranníocaíochtaí pinsin	—	4
Cáin Mhaoine Áitiúil	2	—
Asbhaintí párolla ar fionraí	4	477
Caiteachas forchúitithe na scéime saorthaistil	—	14
	439	973
Míreanna fionraí sochair eile	444	163
Tuarastail forchúitithe	14	—
	897	**1,136**

2.7 Glanmhaoiniú Státchiste dlite

ag 31 Nollaig	2018	2017
	€000	€000
Barrachas le géilleadh	16,102	58,704
Deontas Státchiste neamhtharraingthe	(15,685)	(58,503)
Glanmhaoiniú Státchiste dlite	**417**	**201**
Ionadaithe ag:		
Féichiúnaithe:		
Banc agus airgead tirim	(5,263)	492
Iarmhéideanna dochair: fionraí	6,577	845
	1,314	1,337
Creidiúnaithe:		
Dlite don Stát	(439)	(973)
Iarmhéideanna sochair: fionraí	(458)	(163)
	(897)	(1,136)
	417	**201**

2.8 Gealltanais

ag 31 Nollaig	2018	2017
a) Gealltanais dhomhanda	**€000**	**€000**
Soláthar earraí agus seirbhísí	4,153	8,446
Cláir deontais neamhchaipitil	67	48
Cláir deontais chaipitil	—	—
Iomlán na ngealltanas infhorfheidhmithe le dlí	**4,220**	**8,494**

b) Gealltanais an chláir deontais chaipitil	**2018**	**2017**
	€000	**€000**
Iarmhéid tosaigh	—	—
Deontas íoctha sa bhliain	(9,072)	(20,190)
Gealltanais deontais nua	9,072	20,190
Deontais cealaithe	—	—
Iarmhéid deiridh	—	—

c) Gealltanais an chláir deontais neamhchaipitil	**2018**	**2017**
	€000	**€000**
Iarmhéid tosaigh	—	—
Deontas íoctha sa bhliain	—	—
Gealltanais deontais nua	67	—
Deontais cealaithe	—	—
Iarmhéid deiridh	**67**	**—**

d) Mórthionscadail chaipitil

Tionscadal	**Caiteachas carnach go dtí 31 Nollaig 2017**	**Caiteachas i 2018**	**Gealltanais tionscadail i mblianta ina dhiaidh sin**	**Caiteachas iomlán ionchais**	**Caiteachas iomlán ionchais**
				2018	**2017**
	€000	**€000**	**€000**	**€000**	**€000**
Campas Coinneála Leanaí Bhaile an Oibricigh	54,500	1,892	48	56,440	56,440

2.9 Dliteanas teagmhasach

Bhí dliteanas ann ag 31 Nollaig 2018 mar gheall ar an agóid dhlíthiúil i dtaca le toradh Reifrinn na Leanaí. Bhronn an Ard-Chúirt aon trian dá costais dlí ar an achainíoch i mí na Samhna 2013. B'ionann sciar na Roinne de na costais agus €224,715 agus rinneadh an íocaíocht ar 16 Bealtaine 2019.

Nóta 3 Caiteachas Vóta

Anailís ar chaiteachas riaracháin

				2018	2017
		Soláthar sna meastacháin		Táirgeacht	Táirgeacht
		€000	€000	€000	€000
i	Tuarastail, pánna agus liúntais				
	Méid bunaidh	15,396			
	Méid forlíontach	(1,250)			
			14,146	13,869	11,048
ii	Taisteal agus cothú				
	Méid bunaidh	300			
	Méid forlíontach	(22)			
			278	162	136
iii	Costais oiliúna agus forbartha agus theagmhasacha				
	Méid bunaidh	725			
	Méid forlíontach	(49)			
			676	520	370
iv	Seirbhísí poist agus teileachumarsáide				
	Méid bunaidh	234			
	Méid forlíontach	(15)			
			219	160	160
v	Trealamh oifige agus seirbhísí seachtracha TF				
	Méid bunaidh	411			
			411	633	310
vi	Costais áitreabh oifige				
	Méid bunaidh	661			
	Méid forlíontach	(54)			
			607	1,036	419
vii	Sainchomhairleoireacht agus seirbhísí eile				
	Méid bunaidh	347			
	Méid forlíontach	(60)			
			287	62	149
			16,624	**16,442**	**12,592**

Athrúcháin shuntasacha

Tugtar léargas anseo ar na cúiseanna atá leis na hathrúcháin shuntasacha (+/-25% agus €100,000) ar an gcaiteachas riaracháin sa Vóta. Tá caiteachas riaracháin cionroinnte ar na cláir, chun costálacha iomlán cláir a chur ar fáil.

i *Tuarastail, pánna agus liúntais*

Soláthar sna meastacháin: €15.396 milliún, táirgeacht: €13.869 milliún

Bhain an t-athraitheas de €1.527 milliún maidir leis an soláthar sna meastacháin go príomha le leibhéil níos ísle earcaíochta ná mar a raibh súil leo ar dtús.

ii *Taisteal agus cothú*

Soláthar sna meastacháin: €300,000, táirgeacht: €162,000

Bhain an t-athraitheas de €138,000 I gcomparáid leis an soláthar sna meastacháin le meascán de ghníomhaíocht earcaíochta níos ísle ná mar a bhí súil léi agus an ceanglas go ndéantar soláthar leordhóthanach le haghaidh caiteachas riachtanach. Tá sé deacair, bunaithe ar a nádúr, costais taistil agus chothaithe a mheas bliain i ndiaidh bliana.

iii *Costais oiliúna agus forbartha agus theagmhasacha*

Soláthar meastacháin: €725,000, táirgeacht: €520,000

Is mar gheall ar an leibhéal earcaíochta, a bhí níos ísle ná mar a bhí beartaithe leis ar dtús, a tharla an difríocht de €205,000 i gcomparáid leis an soláthar meastacháin, go príomha.

v *Trealamh oifige agus seirbhísí seachtracha TF*

Soláthar sna meastacháin: €411,000, táirgeacht: €633,000

Bhain an róchaitheamh de €222,000 maidir leis an soláthar sna meastachán le costais níos airde ná mar a raibh súil leo a bheith ag baint le bogadh chuig Plaza Miesach.

vi *Costais áitreabh oifige*

Soláthar sna meastacháin: €661,000, táirgeacht: €1.036 milliún

Bhain an t-athraitheas def €375,000 maidir leis an soláthar sna meastacháin go príomh le costais bhreise feistithe ar Phlaza Miesach a bhí muirearaithe don Roinn don bhliain.

vii *Sainchomhairleoireacht agus seirbhísí eile*

Soláthar sna meastacháin: €347,000, táirgeacht: €62,000

Bhain an t-athraitheas de €285,000 maidir leis an soláthar sna meastacháin go príomha le caiteachas sainchomhairleoireachta ar Iniúchadh Inmheánach, Cosaint Sonraí agus Bainistíocht Taifead a bheith níos ísle ná mar a bhí súil leis.

Clár A Clár Tacaíochta Leanaí agus Teaghlaigh

			2018			2017
			Soláthar sna meastacháin		Táirgeacht	Táirgeacht
			€000	€000	€000	€000
A.1	Riarachán – pá					
		Méid bunaidh	4,157			
		Méid forlíontach	(338)			
				3,819	3,745	2,811
A.2	Riarachán – neamhphá					
		Méid bunaidh	722			
		Méid forlíontach	(54)			
				668	695	344
A.3	An Ghníomhaireacht um Leanaí agus an Teaghlach		753,526	753,526	752,916	712,693
A.4	Ceartas i leith an Aosa Óig – Campas Coinneála Leanaí					
		Méid bunaidh	27,893			
		Méid forlíontach	(600)			
				27,293	27,356	23,743
				785,306	**784,712**	**739,591**

Clár B Cláir Earnála do Leanaí agus Daoine Óga

				2018		2017
			Soláthar sna meastacháin		**Táirgeacht**	**Táirgeacht**
			€000	**€000**	**€000**	**€000**
B.1	Riarachán – pá					
		Méid bunaidh	4,157			
		Méid forlíontach	(338)			
				3,819	3,745	3,173
B.2	Riarachán – neamhphá					
		Méid bunaidh	722			
		Méid forlíontach	(54)			
				668	695	334
B.3	Clár bliain réamhscoile ECCE					
		Méid bunaidh	348,800			
		Méid forlíontach	(14,664)			
				334,136	326,709	297,136
B.4	Cláir ghinearálta cúraim leanaí					
		Méid bunaidh	129,593			
		Méid forlíontach	47,233			
				176,826	171,613	112,758
B.5	Tionscnaimh cúraim leanaí (faoi theorainn airgid thirim)					
		Méid bunaidh	6,365			
		Méid forlíontach	(1,868)			
				4,497	3,867	6,339
B.6	Eagraíochtaí agus seirbhísí don óige (páirtmhaoinithe ag an gCrannchur Náisiúnta)					
		Méid bunaidh	61,895			
		Méid forlíontach	(1,665)			
				60,230	59,881	62,747
B.7	Clár óige limistéarbhunaithe					
		Méid bunaidh	8,500			
		Méid forlíontach	(2,152)			
				6,348	6,163	4,183
B.8	Cláir idirghabhála do leanaí agus daoine óga (Maoinithe ag cuntais díomhaoine)					
		Méid bunaidh	6,166			
		Méid forlíontach	(2,084)			
				4,082	3,650	1,098
B.9	Clár um Shíocháin agus Athmhuintearas					
		Méid bunaidh	1,598			
		Méid forlíontach	(709)			
				889	879	584
B.10	Éire Ildánach		100	100	55	—
				591,595	**577,257**	**488,352**

Athrúcháin shuntasacha

Ar an iomlán, bhí an caiteachas i ndáil le Clár B €9.361 milliún níos airde ná mar a cuireadh ar fáil ar dtús. Bhain €439,000 de seo le coigealtas ar chaiteachas riaracháin agus tá sé seo mínithe cheana féin agus bhain farasbarr an athraithis de €9.8 milliún leis an méid seo a leanas den chuid is mó.

B.3 *Clár bliain réamhscoile ECCE*

Soláthar sna meastacháin: €348.800 milliún, táirgeacht: €326.709 milliún

Bhain an gannchion sa chaiteachas de €22.091 milliún maidir leis an soláthar sna meastacháin go príomha le clárúcháin níos ísle ná mar a raibh súil leo. Rinneadh coigeartú anuas ar chlárúcháin ionchais i rith phróiseas an Mheastacháin Fhorlíontaigh ach fós bhí na huimhreacha níos ísle ná mar a raibh súil leo.

Áirítear sa tearc-chaitheamh coigilteas aonuaire de €15 milliún mar thoradh ar cheithre seachtaine seachas cúig seachtaine a bheith réamhíoctha i Nollaig 2018. Bhí 114,000 clárúchán tuartha le haghaidh 2018 ach bhían figiúr iarbhír cothrom le 107,000, athraitheas de 6%.

B.4 *Cláir ghinearálta cúraim leanaí*

Soláthar sna meastacháin: €129.593 milliún, táirgeacht: €171.613 milliún

Bhain an róchaitheamh de €42.020 milliún go príomha le líon na gClár Fóirdheontais um Chúram Leanaí Pobail (CLP) agus na gClár Fóirdheontais Plus um Chúram Leanaí Pobail (CLPP) a bheith á méadú go suntasach ó 2017. Bhí an róchaitheamh seo á mhaoiniú ag Meastachán Forlíontach de €23 milliún i Nollaig 2018, agus vírmintí ó fho-cheannteidil eile sa Vóta.

Bhí 49,000 clárúchán tuartha le haghaidh 2018 ach bhí an líon iarmhír a bhí ann cothrom le 63,000, agus bhí an méadú gaolmhar ar chostais cothrom le €29 milliún.

Ba é an phríomhchúis eile a bhí leis an róchaitheamh méadú sna háiteanna lánaimseartha in úsáid i gcláir CLP agus CLPP, fianaise go bhfuil leanaí ag freastal ar sheirbhísí le haghaidh níos mó dá dteidlíocht uasta iomlán. Bhí na costais bhreise ghaolmhara dá thoradh cothrom le €13 milliún.

B.5 *Tionscnaimh cúraim leanaí (faoi theorainn airgid thirim)*

Soláthar sna meastacháin: €6.365 milliún, táirgeacht: €3.867 milliún

Bhain an gannchion sa chaiteachas de €2.498 milliún maidir le costais forbartha tionscadail an ‘Scéim Náisiúnta Cúraim Leanaí’ gan a bheith i gceist i 2018 go príomha le moilleanna a raibh ar an bhfoireann bainistíochta tionscadail déileáil leo.

Chomh maith leis sin, bhí éileamh níos lú ná mar a raibh súil leis ar an Tionscnamh Iarscoile agus ar an Scéim Cúraim Leanaí um Fhostaíocht Phobail.

B.7 *Clár óige limistéarbhunaithe*

Soláthar sna meastacháin: €8.500 milliún, táirgeacht: €6.163 milliún

Bhain an gannchion sa chaiteachas de €2.337 milliún go príomha le caiteachas níos ísle ná mar a bhí súil leis ar na cláir éagsúla agus costais bainistíochta cláir laghdaithe.

B.8 *Cláir idirghabhála do leanaí agus daoine óga (maoinithe ag cuntais* díomhaoine)

Soláthar sna meastacháin: €6.166 milliún, táirgeacht: €3.650 milliún

Bhain an gannchion sa chaiteachas de €2.516 milliún maidir leis an soláthar sna meastacháin go príomha le costais níos ísle ag eascairt as roinnt tionscadal idirghabhála, lena n-áirítear an Tionscnamh Fostaíochta don Óige, QCBI, Idirghabhálacha Coireachta, Teiripe Ionscoile agus Piarthacaíocht Uchtála.

B.9 *Clár um Shíocháin agus Athmhuintearas*

Soláthar sna meastacháin: €1.598 milliún, Táirgeacht: €879,000

Bhain an gannchion sa chaiteachas de €719,000 leis an bhfíric go bhfuil an clár seo á chómhaoiniú ag an AE, agus dá thoradh sin, d'fhéadfadh go mbeadh uainiú chostais na Roinne dothuartha.

Clár C Clár Polasaí agus Reachtaíochta

				2018		2017
			Soláthar sna meastacháin		Táirgeacht	Táirgeacht
			€000	€000	€000	€000
C.1	Riarachán – pá					
	Méid bunaidh		7,082			
	Méid forlíontach		(574)			
				6,508	6,380	5,064
C.2	Riarachán – neamhphá					
	Méid bunaidh		1,234			
	Méid forlíontach		(92)			
				1,142	1,183	865
C.3	Táillí agus socraíochtaí ilghnéitheacha dlí		889	889	396	59
C.4	An Staidéar Fadaimseartha Náisiúnta agus cláir thaighde eile					
	Méid bunaidh		4,102			
	Méid forlíontach		(482)			
				3,620	3,403	4,135
C.5	Creat beartais leanaí agus daoine óga agus cláir eile					
	Méid bunaidh		5,328			
	Méid forlíontach		(945)			
				4,383	4,219	3,691
C.6	Údarás Uchtála na hÉireann					
	Méid bunaidh		4,392			
	Méid forlíontach		(200)			
				4,192	3,905	3,384
C.7	Oifig an Ombudsman do Leanaí					
	Méid bunaidh		2,733			
	Méid forlíontach		(100)			
				2,633	2,435	2,150
C.8	Coimisiún Imscrúdúcháin					
	Méid bunaidh		3,357			
	Méid forlíontach		(100)			
				3,257	2,964	2,693
				26,624	**24,885**	**22,041**

Athrúcháin shuntasacha

Ar an iomlán, bhí an caiteachas i ndáil le Clár C €4.232 milliún níos ísle ná mar a cuireadh ar fáil ar dtús. Bhain €753,000 de seo le caiteachas riaracháin agus tá sé seo mínithe cheana féin agus bhain iarmhéid an athraithis de €3.479 milliún leis an méid seo a leanas den chuid is mó.

C.3 *Táillí agus socraíochtaí ilghnéitheacha dlí*

Soláthar sna meastacháin: €889,000, táirgeacht: €396,000

Go ginearálta, ní furasta eisíocaíochtaí íocaíochtaí a bhaineann le himeachtaí dlí a thuar. Bhain an gannchion sa chaiteachas €493,000 maidir leis an soláthar sna meastacháin go príomha leis an soláthar leanúnach a bheith á dhéanamh do chostais deiridh a bhaineann le cás cúirte Reifreann na Leanaí. Níor tugadh aon chostais chun críche i rith 2018.

C.4 *An Staidéar Fadaimseartha Náisiúnta agus cláir thaighde eile*

Soláthar sna meastacháin: €4.102 milliún, táirgeacht: €3.403 milliún

Bhain an gannchion sa chaiteachas de €699,000 maidir leis an soláthar sna meastacháin le roinnt costas a bheith á rómheas ag na soláthraithe seirbhíse, agus chomh maith leis sin le roinnt costas a bheith á dtabhú níos déanaí ná mar a bhí sceidealta le haghaidh bailiú sonraí Chéim 2 GUI ó Chohórt ’98 (Cohórt na Leanaí roimhe seo), ag aois 20.

C.6 *Údarás Uchtála na hÉireann*

Soláthar sna meastacháin: €4.392 milliún, táirgeacht: €3.905 milliún

Bhain an gannchion sa chaiteachas de €487,000 maidir leis an soláthar sna meastacháin go príomha le tearc-chaitheamh ar phá a bhaineann le moilliú ar an earcaíocht a bhí beartaithe. Bhain sé seo le moill ar achtú na reachtaíochta ‘Faisnéis agus Rianú’ i 2018.

C.7 *Oifig an Ombudsman do Leanaí*

Soláthar sna meastacháin: €2.733 milliún, táirgeacht: €2.435 milliún

Bhain an gannchion sa chaiteachas de €298,000 maidir leis an soláthar sna meastacháin leis an earcaíocht a bheith níos moille ná mar a bhí súil léi. Ní raibh líon iomlán foirne ag Oifig an Ombudsman do Leanaí don bhliain iomlán.

C.8 *Coimisiún Imscrúdúcháin (Árais Mháithreacha agus Naíonán agus Nithe Gaolmhara Áirithe)*

Soláthar sna meastacháin: €3.357 milliún, táirgeacht: €2.964 milliún

Bhain an gannchion sa chaiteachas de €393,000 maidir leis an soláthar sna meastacháin leis na costais a bhaineann leis an gCoimisiún a bheith níos ísle ná mar a raibh súil leo. Bunaíodh an Coimisiún i 2015, ach cuireadh síneadh lena théarma go dtí Feabhra 2020.

Nóta 4 Fáltais

4.1 Leithreasaí-i-gcabhair

				2018	2017
		Measta		Réadaithe	Réadaithe
		€000	€000	€000	€000
1	Scéim aoisliúntais – An Ghníomhaireacht um Leanaí agus an Teaghlach		9,070	8,480	8,723
2	Scéim aoisliúntais - baill foirne neamhtheagaisc Champas Coinneála Leanaí Bhaile an Oibricigh		550	566	551
3	Scéim aoisliúntais – Údarás Uchtála na hÉireann		1	—	—
4	Scéim aoisliúntais – Oifig an Ombudsman do Leanaí		2	—	—
5	Ilghnéitheach		874	555	789
6	Maoiniú na gcuntas díomhaoin				
	Méid bunaidh	6,166			
	Méid forlíontach	(2,082)			
			4,084	3,650	1,098
7	Clár um Shíocháin agus Athmhuintearas				
	Méid bunaidh	744			
	Méid forlíontach	(704)			
			40	231	—
8	Fáltais ó asbhaint a bhaineann le pinsean ar luach saothair seirbhíse poiblí		9,894	10,464	9,863
	Iomlán		**24,515**	**23,946**	**21,024**

Athrúcháin shuntasacha

Ar an iomlán, bhí leithreasaí-i-gcabhair €3.355 milliún níos ísle ná mar a bhí tuartha.

Tá míniúcháin ar na hahtrúcháin shuntasacha leagtha amach thíos.

1 *Scéim aoisliúntais – An Ghníomhaireacht um Leanaí agus an Teaghlach*

Soláthar sna meastacháin: €9.070 milliún, táirgeacht: €8.480 milliún

Bhain an gannchion de €590,000 le tearc-chaitheamh iomlán ar phá a raibh fáltais aoisliúntais laghdaithe dá thoradh.

5 Ilghnéitheach

Soláthar sna meastacháin: €874,000, táirgeacht: €555,000

Bhain an gannchion de €319,000 milliún go príomha le fáltais ilghnéitheacha Tusla, atá athraitheach, a bheith níos ísle ná mar a bhí súil leis.

6 Maoiniú na gcuntas díomhaoin

Soláthar sna meastacháin: €6.166 milliún, táirgeacht: €3.650 milliún

Bhain an gannchion de €2.516 milliún le costais níos ísle i roinnt tionscadal idirghabhála, a raibh tionchar comhfhreagrach aige ar fháltais.

7 Clár um Shíocháin agus Athmhuintearas

Soláthar sna meastacháin: €744,000, táirgeacht: €231,000

Go ginearálta, is deacair uainiú na bhfáltas ó Chláir Chiste Struchtúrach agus Infheistíochta an AE a thuar.

8 Fáltais ó asbhaint a bhaineann le pinsean ar luach saothair seirbhíse poiblí

Soláthar sna meastacháin: €9.894 milliún, táirgeacht: €10.464 milliún

Bhain an t-ardú de €570,000 go príomha le tionchar an athchóirithe pá i 2018.

4.2 Fáltais bhreise iníoctha leis an Státchiste

	2018	2017
	€000	€000
Iarmhéid ag 1 Eanáir	110	—
Fáltais [a]	1,662	2,625
Aistrithe chuig an Státchiste	(1,546)	(2,515)
Iarmhéid ag 31 Nollaig	226	110

Nóta [a] Íocadh an t-iarmhéid de €226,000 leis an Státchiste i 2019. Bhain na fáltais de €1.662 milliún le haisíocaíochtaí faighte ó na comhlachtaí seo a leanas.

	€000
Tusla	99
Pobal	343
Boird Oideachais agus Oiliúna	813
Campas Coinneála Leanaí Bhaile an Oibricigh	314
Eile	93
	1,662

Nóta 5 Soláthar Foirne agus Luach Saothair

5.1 Líon na bhfostaithe (coibhéisí lánaimseartha)

	2018	2017
Líon foirne ag deireadh na bliana		
Roinn	267	230
Coimisiún Imscrúdúcháin	19	23
Gníomhaireachtaí (nóta 5.4)	4,180	3,976
	4,466	**4,229**

5.2 Pá

	2018	2017
	€000	€000
Pá	14,054	11,388
Liúntas do dhualgais níos airde, speisialta nó breise	113	104
Ragobair	31	19
ÁSPC an Fhostóra	1,034	785
Pá iomlán[1]	**15,232**	**12,296**

Nóta An figiúr iomlán pá dáilte thar fho-cheannteidil A1, B1, C1 agus C8.

5.3 Liúntais agus íocaíochtaí ragoibre

	Líon na bhfaighteoirí	Faighteoirí €10,000 nó níos mó	Íocaíocht aonair is airde	
			2018	2017
			€	€
Dualgais níos airde, speisialta nó breise	13	4	20,613	20,613
Liúntais eile	9	—	2,675	113
Ragobair	30	—	8,321	8,374
Luach saothair bhreise i níos mó ná catagóir amháin	4	1	10,996	11,114

Nóta Baineann an pá, liúntais agus luach saothair eile a bhfuil mionsonraí ina leith thuasluaite le foireann na Roinne atá á híoc go díreach ón mbuiséad riaracháin faoi chláir A, B agus C den Vóta.

5.4 Fostaithe gníomhaireachta agus pá

Ní idirbheart díreach airgeadais de chuid na Roinne é caiteachas pá gníomhaireachtaí. Tá faisnéis mhionsonraithe faoi líon agus pá fostaithe ghníomhaireachtaí na Roinne le fáil ó ráitis airgeadais bliantúla ábhartha nó go díreach ó na gníomhaireachtaí lena mbaineann.

Líon foirne ag deireadh na bliana (coibhéisí lánaimseartha)	**2018**	**2017**
An Ghníomhaireacht um Leanaí agus an Teaghlach	3,893	3,696
Campas Coinneála Leanaí Bhaile an Oibricigh	239	245
Údarás Uchtála na hÉireann	27	22
Oifig an Ombudsman do Leanaí	20	13
Iomlán	**4,179**	**3,976**

	2018	**2017**
	€000	**€000**
Pá		
An Ghníomhaireacht um Leanaí agus an Teaghlach	280,254	259,043
Campas Coinneála Leanaí Bhaile an Oibricigh	16,443	14,289
Údarás Uchtála na hÉireann	1,433	1,493
Oifig an Ombudsman do Leanaí	1,093	911
Pá iomlán	**299,223**	**275,736**

5.5 Ró-íocaíochtaí párolla

Ag deireadh na bliana bhí ró-íocaíochtaí a bhain le haon dhuine déag cothrom le €11,627 (2017: €29,645, 17 nduine).

Tá pleananna athshlánaithe bunaithe maidir le cúigear daoine, pleananna ar fiú €8,772 iad (2017: €9,975, seachtar duine aonair).

5.6 Socruithe luacha saothair eile

I 2018 d'fhostaigh an Roinn státseirbhíseach amháin a bhí ar scor. Rinneadh an t-oifigeach seo a athfhostú faoi Chiorclán 21/2017, ciorclán sealadach a cheadaíonn státseirbhísigh áirithe a choimeád i ndiaidh a n-aois scoir éigeantaigh de 65 go dtí go sroicheann siad an aois cháilitheachta don Phinsean Ranníocach Stáit. Ba é €9,995 an tuarastal a íocadh leis an oifigeach i 2018.

Nóta 6 Ilghnéitheach

6.1 Íocaíochtaí le Pobal

De réir pholasaí cuntasaíochta na Roinne, bhí an glanmhéid aistrithe chuig Pobal sa bhliain (€512.899 milliún) muirearaithe chuig na fo-cheannteidil ábhartha mar atá sonraithe thíos.

I mí na Nollag 2018, thug Pobal cistí de €6.159 milliún ar ais chuig an Roinn. Cuireadh na cistí ar fad a bhain leis an mbliain reatha ar ais sna fo-cheannteidil ábhartha. Tugadh na cistí a bhain le blianta roimhe ar ais don Státchiste mar Fháltais Bhreise Státchiste.

		2018	2017
		€000	**€000**
	Fo-cheannteideal		
B.3	Clár bliain réamhscoile ECCE	322,873	293,287
B.4	Cláir ghinearálta cúraim leanaí	168,545	110,707
B.5	Tionscnaimh cúraim leanaí (faoi theorainn airgid thirim)	3,737	6,065
B.6	Eagraíochtaí agus seirbhísí don óige (páirtmhaoinithe ag an gCrannchur Náisiúnta)	10,715	10,685
B.7	Clár óige limistéarbhunaithe	4,956	4,144
B.8	Cláir idirghabhála do leanaí agus daoine óga (maoinithe ag cuntais díomhaoine)	892	100
C.5	Creat beartais leanaí agus daoine óga agus cláir eile	1,181	1,228
	Iomlán íoctha le Pobal	**512,899**	**426,216**

Tabhair faoi deara: Riarann Pobal líon mór clár deontais thar ceann na Roinne. Ag 31 Nollaig 2018, bhí gealltanais deontais ag Pobal arbh fhiú €3.4 milliún iad a bhain le cláir riartha thar ceann na Roinne.

Chomh maith leis sin, tarraingíodh aird na Roinne ar dhá chás de chalaois/de chalaois líomhnaithe a bhain le híocaíochtaí Pobal i rith 2018. Bhain cás amháin a bhain le héilimh chalaoiseacha taistil agus cothaithe le Coiste Cúraim Leanaí Contae. Bhain an cás eile le héileamh mícheart ar Dheontas Caipitíochta Níos Airde do Cheannaire Seomra faoi chlár ECCE. Bhí an méid iomlán airgid i gceist mar thoradh ar an dá shaincheist seo cothrom le €32,000.

6.2 Cúiteamh agus costais dlí

	Líon na gcásanna	Costais dlí íoctha ag an Roinn	Cúiteamh bronnta	Costais Dlí bronnta	2018 Iomlán	2017 Iomlán
		€000	€000	€000	€000	€000
Éilimh déanta ag fostaithe						
Gortú le linn oibre	6	82	259	—	341	121
Éilimh á ndéanamh ag baill den phobal						
Éileamh Díobhála Pearsanta [a]	4	—	1	541	542	11
Éileamh uchtála	1	—	—	394	394	—
		82	**260**	**935**	**1,277**	**132**

Nóta [a] Cásanna a bhain le cónaitheoirí reatha/iarchónaitheoirí Champas Coinneála Leanaí Bhaile an Oibricigh.

6.3 Coistí, coimisiúin agus fiosrúcháin speisialta

Bunaíodh an Coimisiún Imscrúdúcháin ar Árais Mháithreacha agus Naíonán agus nithe áirithe gaolmhara ar 17 Feabhra 2015 de bhun fhorálacha an Choimisiúin Imscrúdúcháin (Árais Mháithreacha agus Naíonán agus Nithe Áirithe Gaolmhara) Ordú 2015 (IR Uimhir 57 de 2015).

Áirítear caiteachas an Choimisiúin faoi fho-cheannteideal C8 de Vóta na Roinne, agus áirítear ann €1.362 milliún a bhaineann le costais phá.

	Bliain an cheapacháin	Caiteachas carnach go dtí deireadh 2018	Táirgeacht 2018	Táirgeacht 2017
		€000	€000	€000
C8 — Coimisiún Imscrúdúcháin – Árais Mháithreacha agus Naíonán	2015	9,650	2,964	2,693

6.4 Díscríobhanna

Ní raibh aon mhéideanna díscríofa i rith na bliana (2017: €26,000).

6.5 Maoiniú an chrannchur náisiúnta

	2018		2017
	Meastachán	Táirgeacht	Táirgeacht
	€000	€000	€000
Fo-cheannteideal B6 – Eagraíochtaí & Seirbhísí don Óige (páirtmhaoinithe ag an gCrannchur Náisiúnta)	60,230	59,881	62,747

Nóta Tá mionsonraí a bhaineann le faighteoirí aonair maoinithe agus na méideanna a íocadh ar fáil ó Aonad um Ghnóthaí Óige na Roinne Leanaí agus Gnóthaí Óige ar feitheamh fhoilsiú na faisnéise ar shuíomh gréasáin na Roinne.

6.6 Maoiniú AE

Áirítear sa táirgeacht a thaispeántar i bhFo-cheannteideal B9 íocaíochtaí maidir le gníomhaíochtaí atá á gcó-mhaoiniú ag Ciste Forbraíochta Réigiúnaí na hEorpa. Seo a leanas meastacháin ar chaiteachas agus ar tháirgeacht iarbhír.

	2018		2017
	Meastachán	Táirgeacht	Táirgeacht
	€000	€000	€000
Clár um Shíocháin agus Athmhuintearas	889	879	584

Aguisín A Cuntais comhlachtaí agus cistí faoi choimirce na Roinne Leanaí agus Gnothaí Óige

Liostaítear sa tábla seo a leanas comhlachtaí faoi choimirce na Roinne agus áit a bhfuil an Roinn faoi oibleagáid ráitis airgeadais a chur faoi bhráid. Léirítear ann, amhail ar dháta sínithe an chuntais, an tréimhse lena mbaineann na ráitis airgeadais iniúchta le deireanas agus nuair a cuireadh faoi bhráid an Oireachtais iad.

Ciste Comhlachta / Roinne	Tréimhse dheireanach chuntasaíochta	Dáta na tuarascála iniúchta	Dáta faighte ag Aire/ Roinn	Dáta curtha faoi bhráid an Oireachtais
Campas Coinneála Leanaí Bhaile an Oibricigh	31 Nollaig 2017	24 Nollaig 2018	28 Eanáir 2019	29 Eanáir 2019
Údarás Uchtála na hÉireann	31 Nollaig 2017	24 Nollaig 2018	22 Eanáir 2019	12 Feabhra 2019
Oifig an Ombudsman do Leanaí	31 Nollaig 2017	24 Nollaig 2018	1 Feabhra 2019	12 Feabhra 2019
An Ghníomhaireacht um Leanaí agus an Teaghlach	31 Nollaig 2018	26 Meitheamh 2019	26 Meitheamh 2019	18 Iúil 2019